

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Problemstilling

- Finnøy Framtid Melk (FFM)
- Nedgang i antall melkeprodusenter
- Sterk melkekommune
- Situasjonen nå; Hvorfor
- Situasjonen fremover; Hvordan
- Koble resultater opp mot landbrukspolitiske temaer og virkemidler
- Utfordringsfokus

Metode og data

- Kvantitativ spørreundersøkelse
- Populasjon
- Grunnvariabler
- Øvrige variabler
- Flere deler
- Grunninformasjon
- Produksjon
- Rekruttering
- Motivasjon

Analyse

- Mulige utfordringer for melkeprodusenter i Finnøy
- Øvrige funn
- Utfordringer
- Areal
- Fornyingsbehov
- Rekruttering og avløsning

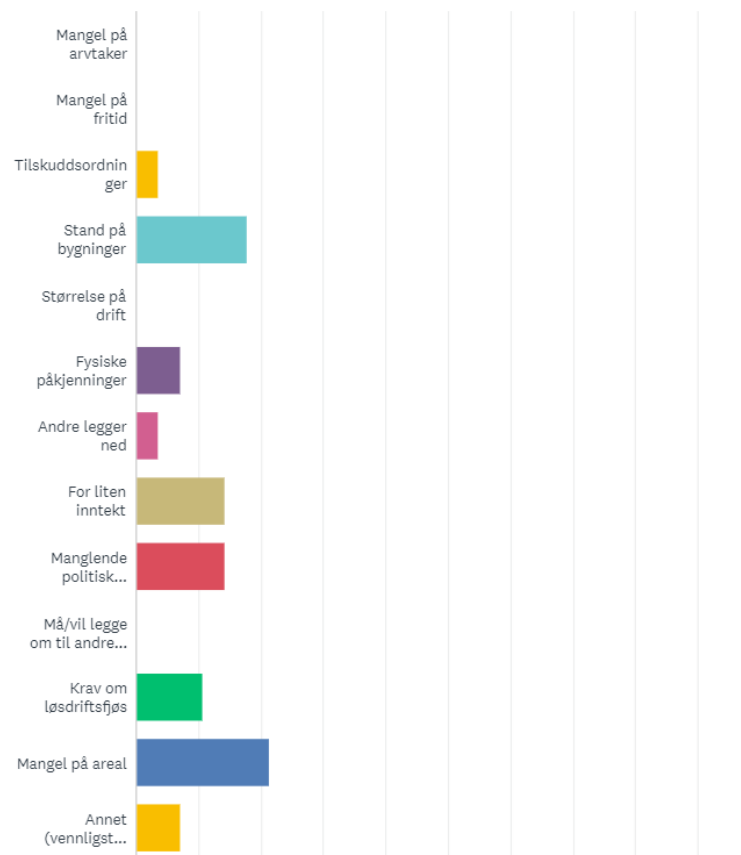

Utfordringer

- Spreidd oppfatning
- Nyansert og sammensatt
- «Ingen fasit i landbruket»
- Individualiserte bruk
- Topp 5
- Arealmangel
- Fornyingsbehov
- Inntektsmangel
- Politisk vilje
- Lausdriftskrav

Hvis du skal peke på den største utfordringen av disse, hvilken er den største utfordringen for fortsatt drift om 15 år? Velg den kategorien som passer best.

Besvart: 28 Hoppet over: 2

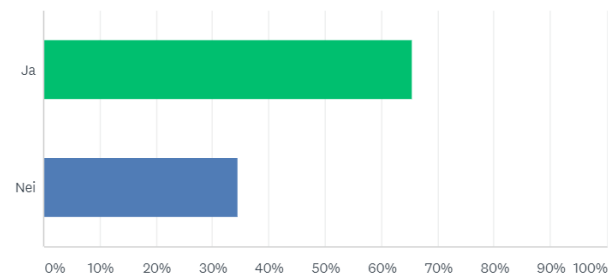

Areal

- Leiejordsandel på 26%
- Kommunen kontra nasjonalt og regionalt
- Melkeproduksjon vs all produksjon
- Mange er avhengig av mer jord
- Kun en tredjedel vil selge ved nedleggelse.
- Fremtidsutsikter
- Økt andel leiejord
- Større press på tilgjengelig jord
- Spreiearealsforskrifter = økt behov for mer jord

Er du avhengig av å leie/kjøpe mer jord for å realisere planer du ønsker å gjennomføre?

Answered: 26 Skipped: 2

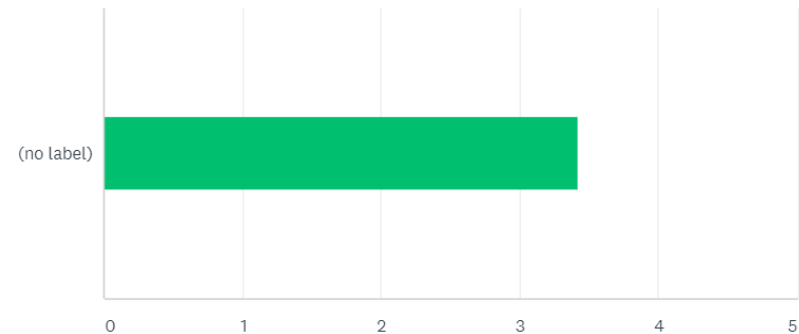

Fornyingsbehov

- Gj.snitt = rundt 3,5
- Mangel på sammenlignbare data
- Løsdrift kontra båsdrift
- 8 av 10
- Krav om lausdrift innen 2034
- 80% står ovenfor et valg

Hvor stort fornyingsbehov er det på din gård? Ranger etter beste evne. 1 er ingen fornyingsbehov, og 5 er svært stort fornyingsbehov.

Answered: 26 Skipped: 2

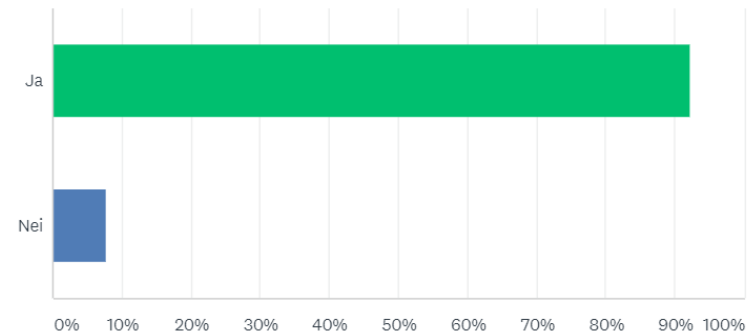

Rekruttering og avløsning

- Snittalder på 50 år og 20% kvinner
- Forgubbing?
- 70% arvtakere
- 95% tror arvtaker fortsett med melk
- 9 av 10 får tak i avløsere
- Like mange er fornøyde med kompetansen deres
- Avløserlagets samarbeid med skulen

Får du tak i avløsere når du trenger det?

Answered: 26 Skipped: 2

Øvrige funn

- 60% ønsker å utvide
- Fastlandsforbindelse
- Liten forskjell
- Leieareal
- Større fokus på salg av gård
- Prosjektet har vekket stor interesse lokalt
- Hjertesak for mange
- Samarbeid med Finnøy kommune

Skal kartleggja framtida for mjølkeproduksjonen i Finnøy

Mjølkeproduksjonen i Finnøy går tilbake og tal mjølkeprodusentar er redusert med to tredelar sidan slutten av 1990-talet. Men Jon Arne Vadla på Tjul i Sjernarøy, til høgre, satsar framleis for fullt. (Arkivfoto)

I løpet av dei 15-20 siste åra har nærmare 100 gardsbruk slutta med mjølkeproduksjon, og i dag er det berre rundt 50 att. Nedgangen i produksjonen er ikkje like sterk. Men kva med åra som kjem, vil kommunen framleis klara å vera ein mjølkekommune?

Tekst: Jon Asgaut Flesjø

No vil student og finnøybu, Ruben Eggebo, kartleggja denne utviklinga, og om mogeleg få innspel på tiltak som kan snu utviklinga. Ruben studerer ved UiS og har no i 16 veker framover oppgåvepraksis hjå Fylkesmannen i Rogaland. 20-åringen studerer statsvitskap, og kom sjølv med ein førespurnad om han kunne få gjennomføre ei slik kartlegging i samband med studiet sitt.

LANDBRUKSDIREKTØREN UROA OVER UTVIKLINGA Landbruksdirektør, Geir Skadberg, har ved fleire høve gitt uttrykk for bekymring over den utviklinga ein ser no. Det seinast på eit bondemøte på Finnøy i fjor vinter. Der viste han mellom anna til reduksjonen i mjølkeleveransen frå produsentane i kommunen som no nærmar seg eit volum i overkant av 10,3 millionar liter mjølk, mot tett oppunder 12 millionar for berre 8-10 år sidan.

Ruben har som mål å ta utgangspunkt i desse statistikkane, og ta vidare kontakt med mjølkebøndene for å høyra kva synspunkt dei har på dette, og utviklinga vidare. I tillegg vil han om mogeleg gå meir bak tala, og i djupna på problemstillingane saman med enkeltbønder, for på den måten å høyra kva synspunkt dei har på dette. -Så hovudføremålet med dette er å finna ut kor skoen eigentleg trykkjer, poengterer Eggebo. Han gir uttrykk for at det

også er eit sterkt ynskje frå fylkesmannen å få utarbeidd ein slik analyse.

Men kva skal dette så brukast til?

-Målet bør jo vera at fleire nyttar mine resultat i arbeidet med å oppretthalda mjølkeproduksjonen i Finnøy. Då er det viktig å ha eit slikt faktagrunnlag å ta utgangspunkt i, avsluttar den unge studenten som håpar på at lokale mjølkebønder tek vel imot han når han no startar opp med dette arbeidet.

Mjølkeprosjekt Sommaren 2018

- 2 planlagde «happenings» ++
- Studietur med gardsbesøk
- «Melkepub»
- Individuell oppfølging og gardsbesøk

- Målsetningar:
- Bevisstgjerung på investeringsfronten
- Engasjement!
- Inkludere «Fremtida»

PS: Facebookgruppe

